

Sukellusvarusteiden huolto - Huoltoteknikko

Tässä neljän artikkelin sarjassa julkaisemme nyt viimeisen artikkelin. Käsittelemme tässä viimeisessä osassa huoltoteknikon roolia. Kyseessä on henkilö, joka on erikoistunut sukellusvarusteiden huoltoon ja saanut siihen koulutusta ja pätevyyden.

Käyttöopas

Ostamiesi varusteiden mukana tulee aina käyttöopas. Se voi olla painettu versio, tai sitten se löytyy digitaalisena valmistajan verkkosivuilta. Tämä käyttöopas sisältää tärkeää tietoa, vaikka ymmärrettävästi sukeltajat ovatkin kiinnostuneempia sukeltamisesta kuin ohjeiden lukemisesta. Oppaassa on kerrottu tarkasti, millä tavoin välineitäsi pitää hoitaa ja huoltaa. Käyttöopas antaa tietoa myös siitä, milloin huolto tulee tehdä, jotta takuu pysyisi voimassa. Joillakin valmistajilla on tiettyjä erikoisvaatimuksia, joista on hyvä olla tietoinen.

Huoltoteknikko

Huoltoteknikko on henkilö, joka on saanut koulutuksen joko yhdeltä tai useammalta valmistajalta. Hänellä on ikään kuin sukellusvarusteiden "lääkäriin" pätevyys. Hän kykenee purkamaan varusteet osiin, vaihtamaan viallisen tai rikkoutuneen osan ja kokoamaan varusteet uudelleen, niin että ne toimivat jälleen niin kuin pitääkin. Huoltoteknikot työskentelevät tavallisesti sukellusliikkeissä tai -keskuksissa. He eivät välttämättä kykene huoltamaan kaikkien valmistajien laitteita, mutta he voivat opastaa sinut oikeaan paikkaan, jos he eivät itse pysty huoltamaan varusteitasi.

Jotkut sukeltajat voivat itse toimia huoltoteknikkoina, mutta useimmat eivät tähän kykene. Asian selventämiseksi alla on esitetty joitakin seikkoja, joiden avulla voit määritellä omat mahdollisuutesi huoltaa laitteesi.

Et voi toimia huoltoteknikkona, jos:

- et tiedä, kuinka sukellusvarusteesi kootaan ja puretaan;
- ajattelet osaavasi huoltaa laitteet, mutta et ole saanut mitään koulutusta valmistajalta;
- korjaat viat ilmastointiteipillä;
- sinulla ei ole tarvittavia työkaluja tai varaosia;
- sinulla ei ole voimassa olevaa huoltoteknikon todistusta valmistajalta.

Jos yllä olevista kohdista yksi tai useampi toteutuu kohdallasi, älä huolla itse varusteita, vaan jätä työ ammattilaiselle.

Määräaikaishuolto

Useimmat ihmiset ovat sitä mieltä, että regulaattori tulee huoltaa kerran vuodessa. Saattaa tulla yllätyksenä, että tämä ei aina pidä paikkaansa. Huoltoaikataulut on itse asiassa mainittu käyttöoppaassa. Useimmat valmistajat vaativat vuosittaista huoltoa, mutta joillakin on pidemmät aikavälit. Kyse ei ole siis vain ajasta, vaan myös siitä, kuinka usein regulaattoria käytetään. Käyttöoppaassa saatetaan sanoa, että huolto on tehtävä vuosittain tai aina 100 sukelluksen tai sukellustunnin jälkeen. Tämä riippuu siitä, mikä vaihtoehdoista toteutuu ensiksi.

Märkäpuvuille ja tavallisille maskeille ei ole olemassa erillisiä huoltoja koskevia vaatimuksia. Kokokasvomaskit, kuivapuvut ja tasapainotusliivit ovat kuitenkin eri asia. Katso ohjekirjasta, tarvitsevatko varusteesi säännöllistä huoltoa ja noudata valmistajan ohjeita.

Sukelluspulloille tulee tehdä silmämääräinen tarkastus ja hydrostaattinen painekoe, samalla tavoin kuin painesäiliöille yleensäkin. Kansallisissa laeissa ilmoitetaan tarkemmin huoltovälit. Älä unohda, että sama laki koskee myös pikkupulloja ja varailmasäiliöitä. Kannattaa muistaa myös se, että venttiilin vaihto kuuluu teknikolle. Se ei ole vaikeaa, mutta sitä ei silti pidä mennä tekemään itse. Kierteet ja venttiilit voivat vaurioitua, jos kokoaminen ja purkaminen tehdään väärällä tavalla. Lopuksi vielä muistutus siitä, että huoltoteknikon tulee aina tarkistaa sukelluspullon venttiili, jos pullo kaatuu venttiilinsä päälle. Venttiili tai kierteet voivat tässä tilanteessa vahingoittua.

Ota yhteyttä huoltoteknikkoon

Kuvitelkaamme, että havaitset ongelman, jota et osaa korjata itse. Tällainen voi olla esimerkiksi pienen o-renkaan vaihtaminen matalapaineletkun liittimessä. Jos et tiedä, kuinka se tehdään tai jos et ole saanut siihen koulutusta, sinun tulee antaa työ huoltoteknikolle. Tämä koskee myös niitä tilanteita, jolloin sinulla ei ole sopivia työkaluja. Ilman niitä voit aiheuttaa vahinkoa.

Kuivapuvun tai tasapainotusliivin vuotava venttiili on ehkä tarpeen aukaista puhdistusta varten, tai se

tarvitsee vaihtaa. Tämäkin on itse asiassa suhteellisen helppo tehtävä, mutta jälleen on tarpeen katsoa käyttöoppaasta, onko sinulla lupa tehdä tämä itse. Kun vaihdamme komponentteja tai puramme niitä, esimerkiksi paineenvapautusventtiilejä, niissä saattaa olla osia, jotka tulee vaihtaa ennen uudelleen kokoamista. Tällaisia osia ovat muun muassa o-renkaat ja tiivisteet. Varmistu myös siitä, että vaihdettavat komponentit ovat samalta valmistajalta kuin vanhatkin komponentit.

MacGyver-tyyppinen tee-se-itse-tekniikka

Varo tämäntyyppisiä teknikoita. Onneksi heidät on helppo tunnistaa. Juuri kun olet laskeutumassa veteen, jotain menee rikki, eikä sinulla ole varaosaa. Silloin paikalle saapuu tee-se-itse-tekniikka mukanaan narua, köyttä, nippusiteitä ja ilmastointiteippiä. Mikään ei ole hänelle liian vaikeaa. Jos kuivapukusi tai tasapainotusliivisi jatkaa paisumistaan, hän ehdottaa, että irrottaisit letkun, kun sitä ei tarvita. Tämä henkilö tekee kaiken voitavansa pelastaaksesi sukelluksesi. Kaikki vaikuttaa liiankin hyvältä ollakseen totta, kunnes huomaat, että ongelmaa ei olekaan ratkaistu. Päinvastoin lopputuloksena on hätätilanne. Ota varaosia mukaan jokaiselle sukellukselle, mutta muista myös vastuusi. Peru sukellus, jos et saa ongelmaa ratkaistua.

Onko sinulla sukelluskeskus ja haluat tehdä huoltotoimenpiteet itse?

Tämä sopii hyvin, jos olet saanut sitä varten koulutuksen ja pätevyyden. Jos näin ei kuitenkaan ole, tulee sinun huolehtia turvallisuus- ja vastuukysymyksistä. Muista myös, että sukelluskeskuksen varusteita käytetään paljon, toisinaan jopa päivittäin. Tämä tarkoittaa sitä, että varusteet tulee huoltaa usein.

Kunnon huolto

Kun valtuutettu huoltoteknikko on huoltanut varusteesi, hän antaa sinulle tavallisesti vanhat tai rikkoutuneet osat. Tällä tavoin ammattilainen osoittaa, että hän on huoltanut ja korjannut laitteesi. Sinun pitäisi myös saada huoltotodistus, josta käy ilmi, että huollon tai korjauksen on suorittanut ammattilainen. Tavallisesti tässä todistuksessa on merkittynä huolletun kohdan tyyppi ja tuotemerkki sekä sarjanumero. Näin välttyään epäselvyyksiltä ongelmatilanteissa. Tähän sisältyvät myös mahdolliset takuukysymykset.

Pidä varusteesi hyvässä kunnossa

Tässä sarjassa olemme perehtyneet siihen, kuinka sukellusvarusteet pidetään kunnossa. Jos haluat tietää aiheesta lisää, ota selvää kouluttajaltasi tai sukelluskeskuksestasi, onko heillä tarjota varusteisiin keskittyviä kursseja. Tällaisilla kursseilla on mahdollista oppia lisää paitsi varusteiden toiminnasta myös niiden huollosta, niin että ne pysyvät hyvässä kunnossa ja turvallisina käyttää.

Henkesi ja varusteesi ovat liian arvokkaita, jotta kunnollisen huollon tarvetta kannattaisi aliarvioida. Laitteiden kunnollinen huolto vaatii suhteellisen vähän investointeja ja aikaa. Siihen käytetyt resurssit takaavat sen, että voit sukeltaa rauhallisin mielin.